

METODOLOGIE
privind elaborarea/revizuirea și aprobarea documentelor de tip reglator ale
curriculumului național

CAPITOLUL I - Dispoziții generale

Art. 1 – (1) Prezenta metodologie reglementează cadrul general al etapelor procesului de dezvoltare curriculară, cu privire la documentele de tip reglator ale curriculumului național din învățământul preuniversitar.

(2) Documentele de tip reglator ale curriculumului național sunt:

- a) planurile-cadru de învățământ;
- b) programele școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire obligatorii;
- c) programele școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire opționale incluse în oferta națională;
- d) standardele naționale de evaluare asociate disciplinelor din trunchiul comun.

(3) Documentele prevăzute la alin. (2) au caracter obligatoriu în sistemul de învățământ preuniversitar.

(4) Prezenta metodologie stabilește principiile, standardele generale de proiectare curriculară și responsabilitățile instituționale aplicabile etapelor procesului de dezvoltare curriculară.

Art. 2 – Prezenta metodologie armonizează prevederile:

- a) *Profilului de formare al absolventului* care reprezintă o componentă reglatoare a curriculumului național, un referențial pentru proiectarea/revizuirea, implementarea și evaluarea acestuia, indicând nivelurile preconizate în dobândirea competențelor, în funcție de stadiile de dezvoltare ale elevilor. Profilul de formare al absolventului definește așteptările față de absolventul de liceu, în termeni de competențe-cheie, atribute prioritare, descriptori de nivel, orientează formularea competențelor generale și specifice din programele școlare și fundamentează coerența dintre predare-învățare-evaluare;
- b) *Cadrului de referință al curriculumului național din România*, documentul de politică educațională care oferă o perspectivă unitară și actuală asupra continuumului predare-învățare-evaluare, precum și fundamentarea necesară proiectării, dezvoltării și aplicării curriculumului național, care să asigure coerența acestuia atât pe orizontală, cât și pe verticală, inclusiv din perspectiva monitorizării și evaluării curriculumului aplicat.

Art. 3 – (1) Ministerul Educației și Cercetării, denumit în continuare MEC, aprobă documentele de tip reglator ale curriculumului național, în condițiile legii.

(2) Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare, denumit în continuare CNCE, coordonează metodologic etapele procesului de dezvoltare curriculară, în conformitate cu atribuțiile stabilite prin actele normative în vigoare.

(3) În cazul învățământului liceal tehnologic și postliceal, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, denumit în continuare CNDIPT, participă la procesul de elaborare și avizare, potrivit competențelor stabilite prin actele normative incidente.

Art. 4 – În sensul prezentei metodologii, următorii termeni se definesc după cum urmează:

- a) **curriculumul** – ansamblul coerent al documentelor de tip reglator care descriu parcursul de învățare pe care unitatea de învățământ îl oferă antepreșcolarului/preșcolarului/elevului;
- b) **curriculumul de specialitate (CS)** – segmentul curricular specific învățământului liceal care se adresează profilului și specializării/calificării profesionale, fiind constituit din disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire de specialitate obligatorii pentru toți elevii din învățământul liceal din cadrul unui profil/unei specializări/calificări profesionale;
- c) **curriculumul național** – ansamblul coerent al documentelor curriculare (planuri-cadru de învățământ, programe școlare și standarde naționale de evaluare); totalitatea documentelor de tip reglator care stabilesc cadrul general al procesului de predare-învățare-evaluare în învățământul preuniversitar;
- d) **curriculumul pentru educația timpurie** – ansamblul coerent de documente curriculare reglatorii, care fundamentează, organizează și orientează procesul educațional pentru copii, de la naștere până la intrarea în învățământul primar;
- e) **curriculumul la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ)** – segment curricular constituit din discipline/domenii de studiu/module de pregătire opționale, oferite la nivel național, regional, local sau la nivelul unității de învățământ, în condițiile metodologiilor specifice aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării;
- f) **documente de tip reglator ale curriculumului național** – planurile-cadru de învățământ, programele școlare și standardele naționale de evaluare, aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării;
- g) **planul-cadru de învățământ** – document de tip reglator care stabilește disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire, structura curriculară și bugetul de timp alocat acestora, diferențiat în funcție de nivelul de învățământ, filieră, profil, specializare, calificare sau de alte trasee educaționale specifice;
- h) **programa școlară** – document curricular de tip reglator care stabilește competențele, conținuturile, exemplele de activități de învățare și orientările metodologice aferente unei discipline/domeniu de studiu/modul de pregătire, în concordanță cu planul-cadru de învățământ;
- i) **revizuirea curriculumului** – procesul de actualizare periodică sau punctuală a documentelor de tip reglator ale curriculumului național, fundamentat pe evaluarea implementării curriculumului național și pe evoluțiile legislative, sociale și economice;
- j) **standardele naționale de evaluare** – set de descriptori corespunzători nivelurilor de performanță la care pot ajunge elevii în formarea/dezvoltarea competențelor specifice prevăzute în programele școlare; repere clare privind nivelul de cunoștințe, abilități și atitudini pe care elevii trebuie să le demonstreze în raport cu competențele specifice;
- k) **trunchiul comun (TC)** – segment curricular care se constituie din disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire obligatorii pentru toți elevii de nivelul de învățământ, filieră, profil, specializare sau calificare.

Art. 5 – (1) Prezenta metodologie stabilește cadrul general de organizare și desfășurare a proceselor de elaborare/revizuire a curriculumului național pentru educația timpurie, învățământul primar, învățământul gimnazial, precum și pentru învățământul liceal, filierele teoretică și vocațională, în coordonarea MEC și CNCE.

(2) Cadrul general de organizare și desfășurare a proceselor de elaborare/revizuire a curriculumului național pentru învățământul liceal, filiera tehnologică, și pentru învățământul postliceal, în coordonarea MEC și CNDIPT, face obiectul unei metodologii specifice.

(3) Pentru aplicarea prezentei metodologii, CNCE elaborează proceduri specifice în care se detaliază aspecte tehnice și operaționale, fără a modifica principiile și standardele stabilite prin prezenta metodologie.

CAPITOLUL II - Principii și standarde generale de proiectare a curriculumului național

Art. 6 – (1) Elaborarea și revizuirea documentelor de tip reglator ale curriculumului național se realizează prin raportare explicită la profilul de formare al absolventului.

(2) Proiectarea documentelor de tip reglator ale curriculumului național are în vedere dezvoltarea competențelor-cheie promovate la nivel european și asumate prin Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, care determină profilul de formare al absolventului și atributele prioritare asociate acestui profil.

(3) Planurile-cadru de învățământ și programele școlare asigură dezvoltarea progresivă a competențelor-cheie, a competențelor generale și a competențelor specifice.

(4) Formularea competențelor generale și specifice utilizează verbe de acțiune, astfel încât competențele să fie măsurabile și să permită evaluarea progresului elevilor.

(5) Curriculumul național aplicat în învățământul preuniversitar este structurat în raport cu particularitățile fiecărui nivel de învățământ, având în vedere finalitățile stabilite prin lege, specifice educației timpurii, învățământului primar, gimnazial și liceal.

(6) Curriculumul național pentru învățământul postliceal este centrat pe dezvoltarea și diversificarea competențelor-cheie, precum și pe formarea competențelor specifice în funcție de domeniul de pregătire profesională și de calificare, fiind elaborat de CNDIPT.

Art. 7 – (1) Proiectarea documentelor de tip reglator ale curriculumului național asigură:

- a) echilibrul între trunchiul comun, curriculumul de specialitate și componenta opțională (CDEOȘ), în acord cu nivelul de școlaritate și specificul filierei, profilului, specializării;
- b) coerența curriculară pe verticală, prin progresia competențelor și a conținuturilor de la un an de studiu la altul și de la un nivel de învățământ la altul, în acord cu progresia descriptorilor de nivel ai competențelor-cheie;
- c) coerența curriculară pe orizontală, prin corelarea disciplinelor din cadrul aceleiași arii curriculare și prin evitarea suprapunerilor sau redundanțelor;
- d) orientarea acțiunilor educative în scopul sprijinirii și stimulării învățării, prin raportare la așteptările privind ceea ce ar trebui să știe și să poată face elevii, din perspectiva competențelor specifice, pentru fiecare disciplină, în cadrul fiecărei etape de formare/dezvoltare a competențelor generale.

(2) Elaborarea/revizuirea curriculumului pentru educația timpurie asigură:

- a) coerența internă a curriculumului, prin corelarea componentelor sale;
- b) coerența verticală, în raport cu învățământul primar;
- c) coerența orizontală, la nivelul educației timpurii, prin integrarea domeniilor de dezvoltare și corelarea tipurilor de activități de învățare.

Art. 8 – (1) Elaborarea și revizuirea documentelor de tip reglator ale curriculumului național se fundamentează pe analize științifice și studii relevante la nivel național și internațional.

(2) În procesul de fundamentare a documentelor de tip reglator ale curriculumului național se au în vedere rezultatele evaluărilor naționale și internaționale, precum și alte studii și analize privind performanța sistemului de învățământ.

(3) Proiectele de planuri-cadru și programe școlare sunt însoțite de note de fundamentare care argumentează opțiunile curriculare adoptate.

Art. 9 – (1) Documentele de tip reglator ale curriculumului național reflectă evoluțiile sociale, economice, culturale și tehnologice, inclusiv transformările generate de digitalizare.

(2) Proiectarea curriculară asigură racordarea la cadrul european și internațional de cooperare în domeniul educației și formării.

(3) Conținuturile și activitățile de învățare sunt selectate astfel încât să sprijine formarea competențelor necesare participării active la viața socială și profesională.

Art. 10 – (1) Documentele de tip reglator ale curriculumului național asigură respectarea principiului egalității de șanse și garantează evitarea oricărei forme de discriminare directă sau indirectă.

(2) Proiectarea curriculară include recomandări privind adaptarea procesului didactic pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, pentru elevii aflați în risc educațional și pentru alte categorii vulnerabile.

(3) Conținuturile și exemplele de activități de învățare, precum și sugestiile metodologice din programele școlare nu pot conține elemente discriminatorii, instigatoare la ură sau contrare valorilor constituționale.

Art. 11 – (1) Planurile-cadru de învățământ și programele școlare sunt proiectate astfel încât să fie implementabile în condițiile resurselor umane, materiale și financiare disponibile sau estimate.

(2) Bugetul de timp alocat disciplinelor este stabilit în mod echilibrat, pentru a asigura finalitățile prevăzute în profilul de formare al absolventului, și prin raportare la prevederile legislative.

(3) Proiectarea curriculară are în vedere condițiile pentru implementarea documentelor de tip reglator ale curriculumului național, inclusiv prin posibilitatea organizării de activități de formare continuă a cadrelor didactice.

Art. 12 – (1) Documentele de tip reglator fundamentează continuumul predare-învățare-evaluare, în acord cu profilul de formare al absolventului.

(2) Documentele de tip reglator asigură corelarea explicită între competențele formulate și standardele de învățare, respectiv standardele naționale de evaluare.

(3) Programele școlare includ orientări metodologice care să faciliteze evaluarea formativă și sumativă a competențelor.

(4) Elaborarea și revizuirea curriculumului național au în vedere impactul asupra evaluărilor naționale și a examenelor de certificare.

CAPITOLUL III - Elaborarea și revizuirea planurilor-cadru de învățământ

Art. 13 – (1) Elaborarea/revizuirea proiectelor de planuri-cadru de învățământ se inițiază de MEC, în baza:

- a) modificărilor legislative;
- b) evaluării implementării curriculumului național;
- c) analizelor privind performanța sistemului de învățământ;
- d) evoluțiilor sociale, economice și tehnologice;
- e) altor priorități strategice asumate la nivel național, european și internațional.

(2) Procesul prevăzut la alin. (1) se desfășoară cu respectarea standardelor generale de proiectare curriculară prevăzute în prezenta metodologie.

(3) Etapele procesului de elaborare/revizuire sunt prezentate în Anexa nr. 1 la prezenta metodologie.

Art. 14 – (1) Procesul de elaborare/revizuire a planurilor-cadru de învățământ este coordonat tehnic și metodologic de CNCE, în consultare cu CNDIPT, și cu implicarea direcțiilor de specialitate ale MEC.

(2) Pentru realizarea procesului prevăzut la alin. (1) se constituie Comisia de elaborare/revizuire a planurilor-cadru de învățământ, prin ordin al ministrului educației și cercetării.

(3) Comisia prevăzută la alin. (2) este structurată pe niveluri și tipuri de învățământ, filiere, profiluri, specializări sau calificări și include specialiști în domeniul curricular, cadre didactice, experți în științele educației și alte categorii de specialiști.

(4) Componenta, criteriile de selecție și regulile de funcționare ale Comisiei prevăzute la alin. (2) respectă principiile transparenței și reprezentativității și sunt stabilite prin procedură specifică elaborată de CNCE.

Art. 15 – (1) Comisia de elaborare/revizuire a planurilor-cadru de învățământ are următoarele atribuții principale:

- a) elaborarea în conformitate cu standardele prevăzute în prezenta metodologie;
- b) asigurarea coerenței curriculare pe verticală și pe orizontală;
- c) fundamentarea științifică a opțiunilor curriculare;
- d) elaborarea notei de fundamentare;
- e) revizuirea în urma consultării și/sau dezbaterii publice.

(2) În nota de fundamentare a planurilor-cadru de învățământ se includ următoarele elemente:

- a) justificarea constructului curricular;
- b) evidențierea elementelor de noutate;
- c) analiza impactului asupra elevilor și cadrelor didactice;
- d) referiri la datele și studiile utilizate în fundamentare.

Art. 16 – (1) Proiectele de noi planuri-cadru de învățământ se supun consultării și/sau dezbaterii publice în condițiile prezentei metodologii.

(2) Revizuirea planurilor-cadru de învățământ se realizează după etapa de consultare și/sau dezbateri publică, în baza raportului de sinteză întocmit conform art. 34 din prezenta metodologie.

(3) Procesul prevăzut la alin. (2) se realizează în baza analizării observațiilor rezultate din etapa de consultare și/sau dezbateri publică, în cadrul Comisiei de elaborare/revizuire a planurilor-cadru de învățământ, cu integrarea, după caz, a propunerilor relevante și constructive.

(4) În cazul în care, ca urmare a consultării și/sau dezbaterii publice, sunt operate modificări substanțiale asupra proiectelor de noi planuri-cadru de învățământ, forma revizuită poate fi supusă unei noi consultări publice.

(5) Procesul de revizuire este inițiat și pentru planuri-cadru aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării, ca urmare a unor modificări sau completări ale legii învățământului preuniversitar, a identificării unor aspecte ce pot fi îmbunătățite sau pentru a reflecta realități și politici educaționale asumate de MEC. În acest caz, se parcurg toate etapele procesului de elaborare a planurilor-cadru de învățământ.

Art. 17 – (1) Proiectele de planuri-cadru de învățământ, inclusiv cele revizuite, după caz, sunt analizate de o Comisie de validare, cu rol consultativ, constituită prin ordin al ministrului educației și cercetării.

(2) Comisia de validare realizează evaluarea proiectelor de planuri-cadru de învățământ în baza criteriilor/principiilor de calitate cuprinse în Fișa de analiză a planurilor-cadru de învățământ, prevăzută în Anexa nr. 2 la prezenta metodologie.

(3) După evaluarea proiectelor de planuri-cadru de învățământ din perspectiva respectării principiilor și standardelor generale de proiectare curriculară, Comisia de validare formulează un aviz consultativ.

Art. 18 – (1) În cazul formulării unor observații sau recomandări, Comisia de elaborare/revizuire a planurilor-cadru de învățământ analizează și, după caz, integrează modificările necesare și redactează forma finală a proiectelor de planuri-cadru de învățământ.

(2) După finalizarea procesului prevăzut la alin. (1), CNCE întocmește documentația de aprobare a planurilor-cadru de învățământ și pune în transparență decizională ordinul ministrului educației și cercetării de aprobare, împreună cu anexele aferente.

(3) Planurile-cadru de învățământ se aprobă prin ordin al ministrului educației și cercetării. Ordinul de aprobare și anexele aferente se publică potrivit prevederilor legale în vigoare.

CAPITOLUL IV - Elaborarea și revizuirea programelor școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire obligatorii

Art. 19 – (1) Elaborarea/revizuirea programelor școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire obligatorii se realizează în corelare cu planurile-cadru de învățământ în vigoare sau aflate în proces de aprobare.

(2) Procesul prevăzut la alin. (1) poate fi inițiat:

- a) ca urmare a aprobării unor noi planuri-cadru de învățământ;
- b) în cadrul procesului de revizuire curriculară;
- c) în urma evaluării implementării programelor școlare în vigoare;
- d) în contextul modificărilor legislative sau al evoluțiilor relevante în domeniul cunoașterii.

(3) Procesul prevăzut la alin. (1) se realizează cu respectarea standardelor generale prevăzute în prezenta metodologie.

(4) Etapele procesului de elaborare/revizuire a programelor școlare sunt prezentate în Anexa nr. 3 la prezenta metodologie.

Art. 20 – (1) Procesul de elaborare/revizuire a programelor școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire obligatorii este coordonat de CNCE pentru educația timpurie, învățământul primar, învățământul gimnazial, precum și pentru învățământul liceal, filierele teoretică și vocațională, cu implicarea direcțiilor de specialitate ale MEC.

(2) Pentru realizarea procesului prevăzut la alin. (1), pentru fiecare disciplină/domeniu de studiu/modul de pregătire, se constituie, prin notă a MEC, grupuri/subgrupuri de lucru formate din specialiști în domeniul curricular, cadre didactice și alte categorii de specialiști.

(3) Criteriile de selecție, componența și regulile de funcționare ale grupurilor/subgrupurilor prevăzute la alin.(2) respectă principiile transparenței și competenței profesionale și sunt stabilite prin procedură specifică elaborată de CNCE și direcțiile de specialitate ale MEC.

(4) Procesul prevăzut la alin. (1) se realizează în baza criteriilor/principiilor ce stau la baza elaborării curriculumului, cuprinse în Fișa de analiză a proiectelor de programe școlare, prevăzută în Anexa nr. 4 la prezenta metodologie.

(5) Procesul prevăzut la alin. (1) se finalizează cu un raport de analiză, elaborat și asumat la nivelul fiecărui grup de lucru și pentru fiecare programă școlară. Modelul raportului de analiză a programelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, în baza criteriilor de calitate este prevăzută în Anexa nr. 5 la prezenta metodologie.

Art. 21 – (1) Proiectele de programe școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire obligatorii, care fac obiectul prezentei metodologii, au o structură unitară la nivel național și includ următoarele componente:

- a) nota de prezentare;
 - b) competențe generale;
 - c) competențe specifice;
 - d) exemple de activități de învățare;
 - e) conținuturi;
 - f) sugestii metodologice.
- (2) Componentele prevăzute la alin. (1) pot fi completate cu alte elemente, conform prevederilor Cadrului de referință al curriculumului național din România, respectiv în funcție de specificitatea disciplinei/domeniului de studiu/modulului de pregătire.
- (3) Structura programelor școlare pentru disciplinele obligatorii din învățământul primar, gimnazial și liceal este prevăzută în Anexa nr. 6 la prezenta metodologie.
- (4) Formularea competențelor și selectarea conținuturilor din cadrul programelor școlare pentru disciplinele obligatorii se realizează în concordanță cu:
- a) profilul de formare al absolventului;
 - b) competențele-cheie;
 - c) planul-cadru de învățământ;
 - d) standardele naționale de evaluare.
- (5) Programele școlare pentru disciplinele obligatorii asigură corelarea explicită între competențe, standarde de învățare și de evaluare.
- (6) Pentru programele școlare aferente disciplinelor/domeniilor de studiu opționale, structura acestora se adaptează în funcție de tipul opționalului, în conformitate cu Metodologia privind dezvoltarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), pentru învățământul preuniversitar primar, gimnazial și liceal, filierele teoretică și vocațională și respectiv cu Metodologia privind proiectarea și aprobarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ) pentru învățământul liceal, filiera tehnologică, aprobate prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3454/2026.

Art. 22 (1) Curriculumul pentru educația timpurie are o structură integrată și cuprinde:

- a) planul de învățământ pentru educația timpurie;
 - b) metodologia de aplicare a planului de învățământ;
 - c) programa pentru educația timpurie.
- (2) Planul de învățământ pentru educația timpurie, ca document curricular reglator principal, cu caracter normativ și obligatoriu, stabilește: tipurile de activități de învățare; organizarea activităților pe intervale de vârstă; alocările temporale zilnice și săptămânale; cadrul general de organizare a procesului educațional.
- (3) Metodologia de aplicare a planului de învățământ reglementează modul de organizare și desfășurare a activităților de învățare.
- (4) Programa pentru educația timpurie fundamentează demersul didactic din perspectiva dezvoltării copilului și este structurată pe baza următoarelor elemente:
- a) domenii de dezvoltare;
 - b) dimensiuni ale dezvoltării;
 - c) comportamente observabile;
 - d) contexte și experiențe de învățare.
- (5) Curriculumul pentru educația timpurie reflectă specificul acestui nivel de învățământ și este caracterizat prin:
- a) abordare integrată și nedisciplinară;
 - b) centrare dezvoltarea globală a copilului;
 - c) organizare a experiențelor de învățare pe joc și interacțiune.

Art. 23 – (1) În situația în care proiectele de programe școlare pentru disciplinele obligatorii fac obiectul unei etape de reformă curriculară, setul de programe școlare este însoțit de o notă de prezentare generală, ca anexă separată la ordinul ministrului educației și cercetării, prin care se argumentează opțiunile curriculare adoptate.

(2) În nota de prezentare generală prevăzută la alin. (1) se includ următoarele elemente:

- a) argumentarea selecției competențelor și conținuturilor;
- b) evidențierea elementelor de continuitate și de noutate;
- c) analiza impactului asupra procesului de predare-învățare-evaluare;
- d) referiri la datele și studiile utilizate în fundamentare.

Art. 24 – (1) Proiectele de programe școlare pentru disciplinele obligatorii se supun consultării publice în condițiile prezentei metodologii.

(2) CNCE realizează demersurile pentru transmiterea către MEC a proiectelor de programe școlare pentru disciplinele obligatorii și a rapoartelor de analiză a programelor școlare elaborate la nivelul grupurilor de lucru, în vederea analizării științifice în Comisiile Naționale de Specialitate și obținerii avizului consultativ.

(3) Grupurile/subgrupurile de lucru prevăzute la art. 20 alin.(2) din prezenta metodologie realizează, după caz, analizarea recomandărilor și revizuirea proiectelor de programe școlare pentru disciplinele obligatorii, în urma eventualelor recomandări de îmbunătățire făcute de Comisiile Naționale de Specialitate.

(4) CNCE asigură, după caz, punerea în dezbaterea specialiștilor și a practicienilor din domeniu a proiectelor de programe școlare pentru disciplinele obligatorii.

(5) Proiectele de programe școlare pentru disciplinele obligatorii sunt transmise, după caz, spre consultare și avizare către instituții/organizații/organisme/structuri care activează/au experiență în domeniul curriculumului național sau în domeniul/specializarea la care face referire programa școlară sau care sunt prevăzute explicit de lege.

(6) Grupurile/subgrupurile de lucru prevăzute la art. 20 alin.(2) din prezenta metodologie realizează, după caz, analizarea recomandărilor și revizuirea proiectelor de programe școlare pentru disciplinele obligatorii, în urma eventualelor recomandări de îmbunătățire făcute de specialiștii și practicienii din domeniu, respectiv de instituțiile/organizațiile/organismele/structurile care au primit proiectele de programe școlare.

Art. 25 – (1) Revizuirea proiectelor de programe școlare pentru disciplinele obligatorii se realizează după etapa prevăzută la art. 24 alin. (4).

(2) Procesul prevăzut la alin. (1) se realizează în baza analizării observațiilor rezultate din etapa prevăzută la art. 24 alin. (4), în cadrul grupurilor/subgrupurilor de lucru prevăzute la art. 21 alin.(2) din prezenta metodologie, cu integrarea, după caz, a propunerilor relevante și constructive.

(3) Procesul de revizuire este inițiat și pentru programe școlare aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării, ca urmare a unor modificări sau completări ale legii învățământului preuniversitar, a identificării unor aspecte ce pot fi îmbunătățite sau pentru a reflecta realități și politici educaționale asumate de MEC. În acest caz, se parcurg toate etapele procesului de elaborare a programelor școlare.

Art. 26 – Programele școlare elaborate/revizuite sunt analizate de către CNCE, din perspectiva respectării standardelor generale de proiectare curriculară, a aspectelor conținute de raportul de analiză a programelor școlare elaborate la nivelul grupurilor de lucru, precum și a coerenței cu planurile-cadru în vigoare, în vederea acordării avizului tehnic și metodologic favorabil.

Art. 27 – (1) După redactarea formei finale a proiectelor de programe școlare, CNCE întocmește documentația de aprobare și publică pe site-ul www.rocnee.eu ordinul ministrului educației și cercetării de aprobare, împreună cu anexele aferente, potrivit art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

(2) Programele școlare pentru disciplinele obligatorii se aprobă prin ordin al ministrului educației și cercetării. Ordinul de aprobare și anexele aferente se publică potrivit prevederilor legale în vigoare.

CAPITOLUL V - Elaborarea/revizuirea standardelor naționale de evaluare asociate disciplinelor din trunchiul comun

Art. 28 – (1) Elaborarea/revizuirea standardelor naționale de evaluare asociate disciplinelor din trunchiul comun se realizează în corelare cu programele școlare în vigoare sau aflate în proces de elaborare/revizuire.

(2) Procesul prevăzut la alin. (1) poate fi inițiat:

- a) ca urmare a elaborării sau revizuirii programelor școlare;
- b) în cadrul proceselor de reformă curriculară;
- c) ca măsură de politică educațională decisă în urma analizării rezultatelor obținute de elevi la evaluările naționale și internaționale;
- d) în contextul modificărilor legislative sau al evoluțiilor relevante în domeniul evaluării educaționale.

(3) Procesul prevăzut la alin. (1) se realizează cu respectarea standardelor generale prevăzute în prezenta metodologie.

Art. 29 – (1) Procesul de elaborare/revizuire a standardelor naționale de evaluare este coordonat de CNCE.

(2) Elaborarea standardelor naționale de evaluare se realizează, de regulă, de către grupurile/subgrupurile de lucru constituite pentru elaborarea/revizuirea programelor școlare, prevăzute la art. 20 alin. (2), care își extind atribuțiile în acest sens.

(3) În funcție de specificul disciplinei sau de complexitatea procesului de evaluare, componența grupurilor/subgrupurilor de lucru poate fi completată cu specialiști în evaluare educațională, psihometrie și cercetători din domeniul educației.

(4) Criteriile de selecție, componența și regulile de funcționare ale grupurilor/subgrupurilor respectă principiile transparenței și competenței profesionale și sunt stabilite prin procedură specifică elaborată de CNCE.

Art. 30 – (1) Standardele naționale de evaluare sunt elaborate în corelare directă cu competențele specifice prevăzute în programele școlare și exprimă nivelurile de performanță corespunzătoare acestora, în raport cu rezultatele învățării.

(2) Standardele naționale de evaluare:

- a) descriu, prin formulări clare și operaționale, performanțele pe care elevii le pot demonstra în raport cu competențele specifice, în termeni de cunoștințe, abilități și atitudini;
- b) reflectă progresia în învățare și permit diferențierea performanței elevilor;
- c) asigură repere comune pentru evaluarea rezultatelor învățării, în vederea creșterii obiectivității și comparabilității acestora la nivel național.

Art. 31 – (1) Elaborarea standardelor naționale de evaluare se realizează în concordanță cu:

- a) profilul de formare al absolventului;
- b) competențele-cheie;
- c) programele școlare;

d) principiile evaluării educaționale.

(2) Standardele naționale de evaluare fundamentează elaborarea instrumentelor de evaluare și contribuie la asigurarea coerenței dintre predare, învățare și evaluare.

(3) Standardele naționale de evaluare sunt formulate astfel încât să permită utilizarea lor în contexte variate de evaluare, inclusiv în cadrul evaluărilor și examenelor naționale.

Art. 32 – (1) În vederea analizei științifice și a obținerii avizului consultativ, CNCE asigură transmiterea proiectelor de standarde naționale de evaluare către Comisiile Naționale de Specialitate.

(2) Grupurile/subgrupurile de lucru prevăzute la art. 29 alin.(2) din prezenta metodologie realizează, după caz, analizarea recomandărilor și revizuirea proiectelor standardelor naționale de evaluare, în urma eventualelor recomandări de îmbunătățire făcute de Comisiile Naționale de Specialitate.

(3) CNCE asigură, după caz, punerea în dezbaterea specialiștilor și a practicienilor din domeniu a proiectelor standardelor naționale de evaluare.

(4) Proiectele standardelor naționale de evaluare sunt transmise, după caz, spre consultare și avizare către instituții/organizații/organisme/structuri care activează/au experiență în domeniul curriculumului național sau în domeniul/specializarea la care fac referire standardele naționale de evaluare.

(5) Grupurile/subgrupurile de lucru prevăzute la art. 29 alin.(2) realizează, după caz, analizarea recomandărilor și revizuirea standardelor naționale de evaluare, în urma eventualelor recomandări de îmbunătățire făcute de specialiștii și practicienii din domeniu, respectiv de instituțiile/organizațiile/organismele/ structurile care au primit proiectele standardelor naționale de evaluare.

Art. 33 – (1) Revizuirea proiectelor standardelor naționale de evaluare se realizează după etapa prevăzută la art. 32 alin. (3).

(2) Procesul prevăzut la alin. (1) se realizează în baza analizării observațiilor rezultate din etapa prevăzută la art. 32 alin. (3), în cadrul grupurilor/subgrupurilor de lucru prevăzute la art. 29 alin.(2), cu integrarea, după caz, a propunerilor relevante și constructive.

(3) Procesul de revizuire este inițiat și pentru standardele naționale de evaluare aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării, ca urmare a unor modificări sau completări ale legii învățământului preuniversitar, a identificării unor aspecte ce pot fi îmbunătățite sau pentru a reflecta realități și politici educaționale asumate de MEC. În acest caz, se parcurg toate etapele procesului de elaborare a standardelor naționale de evaluare.

Art. 34 – Standardele naționale de evaluare se aprobă prin ordin al ministrului educației și cercetării. Ordinul de aprobare și anexele aferente se publică potrivit prevederilor legale în vigoare.

CAPITOLUL VI - Elaborarea și aprobarea programelor școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire opționale incluse în oferta națională

Art. 35 – (1) Programele școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire opționale incluse în oferta națională se elaborează/revizuiesc în conformitate cu prevederile prezentei metodologii, ale procedurilor specifice, precum și ale metodologiei privind dezvoltarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ), inclusiv în ceea ce privește tipologia opționalelor și cadrul de proiectare curriculară aferent acestora.

(2) Programele școlare prevăzute la alin. (1) completează curriculumul național și contribuie la diversificarea și personalizarea parcursurilor educaționale ale elevilor.

Art. 36 – (1) Procesul de elaborare/revizuire a programelor școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire opționale incluse în oferta națională este coordonat de CNCE.

(2) Procesul prevăzut la alin. (1) poate fi inițiat:

- a) la nivelul MEC;
- b) la propunerea CNCE;
- c) la propunerea altor instituții sau organisme abilitate, în condițiile legii.

(3) Pentru realizarea procesului prevăzut la alin. (1) se pot constitui grupuri/subgrupuri de lucru, în condițiile prevăzute la art. 20 din prezenta metodologie.

Art. 37 – (1) Programele școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire opționale incluse în oferta națională respectă standardele generale de proiectare curriculară prevăzute în prezenta metodologie.

(2) Programele școlare prevăzute la alin. (1) asigură:

- a) coerența cu profilul de formare al absolventului;
- b) corelarea cu planurile-cadru de învățământ;
- c) relevanța pentru nevoile educaționale ale elevilor;
- d) fezabilitatea implementării în unitățile de învățământ.

(3) Programele școlare prevăzute la alin. (1) sunt însoțite de o notă de fundamentare, care include elementele precizate la art. 21 din prezenta metodologie.

(4) În cazul programelor școlare pentru disciplinele opționale incluse în oferta națională, se asigură corelarea cu tipologia opționalelor și cu specificul acestora, în conformitate cu metodologia privind dezvoltarea curriculumului la decizia elevului din oferta școlii (CDEOȘ).

Art. 38 – Programele școlare pentru disciplinele opționale incluse în oferta națională se aprobă prin ordin al ministrului educației și cercetării, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

CAPITOLUL VII - Consultarea publică și transparența instituțională

Art. 39 – (1) Elaborarea/revizuirea documentelor de tip reglator ale curriculumului național – planuri-cadru și programe școlare – se realizează cu respectarea principiului transparenței decizionale și participării publice.

(2) Proiectele de programe școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire obligatorii se pun în dezbaterea specialiștilor și a practicienilor din domeniu, anterior aprobării prin ordin al ministrului educației și cercetării.

Art. 40 – MEC/CNCE publică pe site-ul instituției și, după caz, pe platforma dedicată curriculumului național:

- a) proiectul documentului de tip reglator
- b) informații privind modalitatea și termenul de transmitere a propunerilor.

Art. 41 – (1) Propunerile din perioada de consultare publică/transparență instituțională pot fi transmise prin intermediul unei adrese electronice dedicate sau prin alte instrumente digitale stabilite de MEC/CNCE.

(2) În cadrul perioadei de consultare, MEC poate organiza sesiuni de dezbatere publică, în format fizic sau online, cu participarea reprezentanților mediului educațional, academic, economic și ai societății civile.

(3) Participarea la consultarea publică este deschisă tuturor persoanelor și instituțiilor interesate.

Art. 42 – (1) Propunerile primite în cadrul consultării și/sau dezbaterii publice, precum și în perioada de transparență instituțională sunt analizate de structurile responsabile de elaborarea proiectelor de planuri-cadru de învățământ și a proiectelor de programe școlare, în coordonarea CNCE.

(2) În urma analizei propunerilor primite, se întocmește un Raport de sinteză care va cuprinde:

- a) numărul total al propunerilor primite;
- b) principalele categorii de observații și propuneri;

(3) Raportul de sinteză precizat la alin. (2) se publică pe site-ul MEC.

Art. 43 – (1) În baza Raportului de sinteză, proiectele de planuri-cadru de învățământ, respectiv proiectele de programe școlare se revizuiesc, după caz.

(2) În cazul în care, ca urmare a consultării și/sau dezbaterii publice, sunt operate modificări substanțiale asupra proiectelor de planuri-cadru de învățământ sau asupra proiectelor de programe școlare, forma revizuită poate fi supusă unei noi etape de consultare publică/transparență instituțională, la decizia MEC.

Art. 44 – Documentele aprobate se publică pe site-ul MEC/CNCE și intră în vigoare potrivit prevederilor ordinului de aprobare.

CAPITOLUL VIII - Monitorizarea implementării și revizuirea documentelor de tip reglator ale curriculumului național

Art. 45 – (1) Implementarea documentelor de tip reglator ale curriculumului național este monitorizată sistematic de MEC.

(2) Procesul prevăzut la alin. (1) are în vedere, cu prioritate:

- a) aplicarea conformă a documentelor de tip reglator ale curriculumului național;
- b) aspecte legate de implementare, semnalate de cadrele didactice;
- c) corelarea cu rezultatele evaluărilor și examenelor naționale;
- d) impactul asupra performanței elevilor;
- e) respectarea echității educaționale.

(3) În situația opționalelor incluse în oferta națională, inspectoratele școlare centralizează date privind aplicarea acestora în unitățile de învățământ din rețeaua școlară proprie, cel puțin din perspectiva:

- a) numărului de unități de învățământ la care se aplică fiecare opțional;
- b) numărul de elevi care studiază fiecare tip de opțional, pe nivel de învățământ și clasă.

(4) MEC centralizează la nivel național și analizează datele furnizate de inspectoratele școlare, privind opționalele incluse în ofertă națională, în vederea fundamentării unor decizii privind curriculumul național.

(5) În baza analizei realizate de MEC, CNCE propune MEC direcțiile de dezvoltare a ofertei naționale pentru discipline opționale și, după caz, inițiază procesul de elaborare/revizuire a programelor școlare necesare.

(6) Pentru rapoarte și analize ale MEC, necesare determinării formării de competențe pe diferite arii/domenii/discipline/teme, inspectoratele școlare centralizează anual, la nivelul întregii rețele de învățământ, situația opționalelor ca disciplină nouă sau a celor integrate, parte a CDEOȘ, și organizate în unitățile de învățământ.

(7) În vederea centralizării datelor privind CDEOȘ, MEC stabilește instrumentele, modalitățile și termenele pentru procesul de completare a datelor menționate la alin. (3)-(6).

Art. 46 – (1) Revizuirea documentelor de tip reglator ale curriculumului național poate fi periodică sau extraordinară.

(2) Revizuirea documentelor de tip reglator ale curriculumului național se realizează în concordanță cu strategiile și politicile educaționale naționale și europene.

Art. 47 – (1) Documentele de tip reglator ale curriculumului național sunt supuse unei revizuirii periodice, realizate, de regulă, la intervale de câțiva ani, în funcție de rezultatele procesului prevăzut la art. 45 din prezenta metodologie și a analizelor privind sistemul de educație.

(2) Procesul prevăzut la alin. (1) nu poate depăși perioada standard de valabilitate a programelor școlare, de 8 ani, calculată de la momentul în care prima generație de elevi parcurge integral programa școlară, într-un an de studiu.

(3) Revizuirea periodică se bazează pe:

- a) date statistice și analize privind rezultatele elevilor;
- b) rapoarte de monitorizare;
- c) studii și cercetări relevante;
- d) consultări cu actorii educaționali.

(4) Pe baza rezultatelor procesului prevăzut la art. 45 din prezenta metodologie, MEC comunică decizia de intervenție asupra documentelor de tip reglator ale curriculumului național către CNCE, în vederea inițierii etapelor procesului de elaborare/revizuire curriculară.

(5) Revizuirea periodică precizată la alin. (1) se realizează cu respectarea principiilor și standardelor generale de proiectare a curriculumului național, în condițiile prezentei metodologii.

Art. 48 – (1) Revizuirea extraordinară a documentelor de tip reglator ale curriculumului național poate fi inițiată în situații justificate, inclusiv în cazul:

- a) modificărilor legislative relevante;
- b) schimbărilor majore în Profilul de formare al absolventului;
- c) rezultatelor evaluărilor naționale sau internaționale care indică disfuncționalități sistemice;
- d) evoluțiilor sociale sau economice semnificative.

(2) Procesul prevăzut la alin. (1) este decis de MEC și se realizează cu respectarea principiilor și standardelor generale de proiectare a curriculumului național, în condițiile prezentei metodologii.

CAPITOLUL IX - Dispoziții finale

Art. 49 – CNCE asigură fundamentarea tehnică a propunerilor de actualizare curriculară în vederea sprijinirii MEC în procesul decizional.

Art. 50 – (1) Procesul de dezvoltare curriculară, cu privire la documentele de tip reglator ale curriculumului național din învățământul preuniversitar, poate face obiectul unor activități în cadrul proiectelor cu finanțare externă.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) reglementarea etapelor procesului de dezvoltare curriculară, managementul resurselor umane, respectiv, organizarea și desfășurarea activităților, sunt reglementate prin procedurile specifice ale respectivelor proiecte, fără să contravină însă principiilor și standardelor generale de proiectare a curriculumului național, prevăzute în prezenta metodologie.

Art. 51 – Anexele nr. 1-6 fac parte integrantă din prezenta metodologie.

Etapele procesului de elaborare/revizuire a planurilor-cadru de învățământ (PCÎ)

ETAPA 1	Elaborarea de proiecte PCÎ în cadrul Comisiei de elaborare/revizuire a PCÎ, de către grupurile/subgrupurile de lucru din componența Comisiei de elaborare/revizuire a PCÎ
ETAPA 2.	Consultarea și/sau dezbateră publică a proiectelor PCÎ Elaborarea și publicarea Raportului de sinteză
ETAPA 3	Revizuirea, după caz, a proiectelor PCÎ, în baza analizării observațiilor rezultate din etapa de consultare și dezbateră publică, în cadrul Comisiei de elaborare/revizuire a PCÎ, cu integrarea, după caz, a propunerilor relevante și constructive
ETAPA 4	Analizarea proiectelor PCÎ de către Comisia de validare și obținerea avizului consultativ
ETAPA 5	Redactarea formei finale a proiectelor PCÎ și întocmirea documentației de aprobare a acestora
ETAPA 6	Punerea în transparență decizională a ordinului ministrului educației și cercetării de aprobare a proiectelor PCÎ, împreună cu anexele aferente
ETAPA 7	Finalizarea documentației și aprobarea PCÎ prin ordin al ministrului educației și cercetării

Fișa de analiză a planurilor-cadru de învățământ*, în baza criteriilor/principiilor de calitate

CRITERII/PRINCIPII	DETALIERE CRITERIU	INDICATORI DE REALIZARE
Criteriul fundamentării teoretico-metodologice		
Principiul selecției și al ierarhizării domeniilor cunoașterii umane și ale culturii	Decupajul domeniilor cunoașterii umane și ale culturii – în sens larg – și configurarea acestora ca domenii ale curriculumului școlar	<ul style="list-style-type: none"> Planurile-cadru de învățământ stabilesc un mod explicit de organizare pe domenii de studiu/discipline/module de pregătire
Principiul compatibilizării cu tendințele naționale și europene din domeniul educației	Planurile-cadru sunt compatibile cu paradigmele educaționale promovate la nivel european, cu liniile de politică educațională asumate de România	<ul style="list-style-type: none"> Planurile-cadru de învățământ sunt elaborate în concordanță cu prevederile <i>Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023, cu modificările și completările ulterioare</i> Planurile-cadru de învățământ susțin dezvoltarea progresivă a competențelor cheie europene (prin domenii de studiu/ discipline/modulele de pregătire și prin ponderi relevante pentru formarea acestora) Planurile-cadru de învățământ sunt corelate cu prevederile Cadrului național și european al calificărilor, corespunzător ciclului de școlaritate Planurile-cadru de învățământ sunt corelate cu noile priorități ale UE privind cadrul european de cooperare în domeniul educației și formării profesionale
Principiul corelării abordărilor disciplinare cu cele de tip multi-, pluri, inter- și transdisciplinar	Planurile-cadru sunt organizate predominant disciplinar, dar promovează și susțin abordările de tip multi-, pluri-, inter- și transdisciplinar	<ul style="list-style-type: none"> Prin selecția și gruparea disciplinelor de studiu (discipline școlare sau module de studiu specifice, grupate în arii curriculare), planurile-cadru de învățământ depășesc abordările disciplinare, prin deschideri către multi-, pluri-, inter- și transdisciplinaritate
Criteriul relevanței		
Principiul relevanței și racordării la social	Planurile-cadru sunt adecvate în raport cu cerințele sociale, asigurând tipuri variate de ieșiri din sistem, precum și premisele	<ul style="list-style-type: none"> Planurile-cadru de învățământ susțin dezvoltarea profilului de formare specific ciclului de școlaritate respectiv Planurile-cadru de învățământ includ domenii de studiu/ discipline/modulele de pregătire, care sunt relevante din perspectiva contextului socio-cultural național și european/internațional

CRITERII/PRINCIPII	DETAIERE CRITERIU	INDICATORI DE REALIZARE
	unei inserții socio-profesionale optime	<ul style="list-style-type: none"> Planurile-cadru de învățământ favorizează tipuri variate de ieșiri din sistem (către învățământul postobligatoriu, către piața muncii)
Principiul corelării la particularitățile de vârstă ale elevilor	Curriculumul național respectă relația între învățare și dezvoltarea ființei umane, ținând cont de particularitățile de vârstă ale elevilor	<ul style="list-style-type: none"> Planurile-cadru de învățământ realizează o selecție a domeniilor de studiu/ disciplinelor/ modulelor de pregătire și o pondere a acestora relevante pentru vârsta elevilor și pentru caracteristicile psiho-sociale ale acestora, pentru profilul de formare corespunzător ciclului de școlaritate Planurile-cadru de învățământ permit raționalizarea efortului intelectual prin distribuția echilibrată a orelor pe parcursul unei săptămâni de școală / unei zile de școală, corespunzător curbei capacității de efort școlar
Principiul echilibrului	Dezvoltarea tuturor dimensiunilor personalității umane și corelarea funcțională a componentelor planurilor-cadru	<ul style="list-style-type: none"> Planurile-cadru de învățământ includ domenii de studiu/ discipline/ modulele de pregătire relevante pentru dezvoltarea dimensiunilor personalității umane Planurile-cadru de învățământ asigură o corelare funcțională între: <ul style="list-style-type: none"> pregătirea obligatorie (TC) și cea opțională (CDEOȘ), pentru învățământul primar și gimnazial pregătirea obligatorie (TC), pregătirea în profil, specializare (CS) și cea opțională (CDEOȘ), pentru liceu
Principiul egalității șanselor	Asigurarea unui sistem de condiții echivalente privind accesul, derularea și recunoașterea studiilor, precum și orientarea socio-profesională pentru fiecare elev	<ul style="list-style-type: none"> Planurile-cadru de învățământ stabilesc un trunchi comun relevant pentru pregătirea generală a tuturor elevilor care frecventează un nivel de studiu, în condițiile existenței unor componente obligatorii ale parcursului școlar Planul-cadru de învățământ specific unei alternative educaționale oferă elemente de compatibilizare cu planul-cadru de învățământ valabil la nivel național Planurile-cadru de învățământ răspund specificității formei de organizare a învățământului (învățământ cu frecvență și învățământ cu frecvență redusă)
Criteriul funcționalității		
Principiul flexibilizării/ individualizării și	Construirea unor parcursuri flexibile și individualizate de	<ul style="list-style-type: none"> Structurarea planurilor-cadru de învățământ: <ul style="list-style-type: none"> pe două componente: pregătire obligatorie (TC) și opțională (CDEOȘ), pentru învățământul primar și gimnazial

CRITERII/PRINCIPII	DETALIERE CRITERIU	INDICATORI DE REALIZARE
descentralizării curriculumului	învățare, în acord cu nevoile, interesele elevilor	<ul style="list-style-type: none"> - pe trei componente: pregătire obligatorie (TC), pregătirea în profil, specializare (CS) și opțională (CDEOS), pentru liceu • Existența plajei orare (numărul minim/maxim de ore) la nivelul disciplinelor de studiu/ modulelor de pregătire incluse în curriculumul la decizia elevului din oferta școlii
Principiul coerenței pe verticală și pe orizontală	Are în vedere gradul de integrare și vizează în esență raporturile procentuale – atât pe orizontală, cât și pe verticală – între ariile curriculare, iar în cadrul ariilor între discipline/ module de pregătire	<ul style="list-style-type: none"> • La nivelul planurilor-cadru de învățământ, disciplinele de studiu/ modulele de pregătire și ponderile alocate acestora sunt corelate pe verticală, în succesiunea anilor de studiu • La nivelul planurilor-cadru de învățământ, disciplinele de studiu/ modulele de pregătire și ponderile alocate acestora sunt corelate pe orizontală, pe parcursul unui an de studiu (în vederea evitării suprapunerilor sau a contradicțiilor între discipline și în vederea asigurării complementarității acestora) • Planurile-cadru de învățământ asigură, din perspectiva numărului de ore, condiții pentru trecerea adecvată de la un nivel de învățământ la altul
Condiții de implementare		
Principiul adecvării la contextul socio-economic, cultural și educațional	Planurile-cadru de învățământ sunt realizabile din punctul de vedere al implementării	<ul style="list-style-type: none"> • Planurile-cadru de învățământ asumă, prin propunerile formulate, un set de condiții de implementare, curente și viitoare (de exemplu, în raport cu resursele umane, materiale, financiare disponibile sau care pot fi mobilizate)

* Adaptările specifice pentru nivelul educației timpurii sunt cuprinse în documentul de politică publică „Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea curriculumului național. Cadrul de referință al curriculumului național”.

Etape ale procesului de elaborare/revizuire, consultare publică, avizare și aprobare a proiectelor de programe școlare (PȘ)

ETAPA 1	Elaborarea de proiecte de PȘ în cadrul grupurilor/subgrupurilor de lucru specializate, cu raportarea la Anexele nr. 4, 5 și 6
ETAPA 2.	Dezbaterea și analizarea științifică a proiectelor de PȘ în Comisiile Naționale de Specialitate ale MEC, cu obținerea avizului consultativ și a eventualelor recomandări de îmbunătățire
ETAPA 3	După caz, analizarea recomandărilor și revizuirea proiectelor de PȘ, în cadrul grupurilor/subgrupurilor de lucru specializate
ETAPA 4	După caz, punerea în dezbaterea specialiștilor și a practicienilor din domeniu a proiectelor PȘ După caz, transmiterea spre consultare și avizare către instituții/organizații/organisme/structuri care activează/au experiență în domeniul curriculumului național sau în domeniul/specializarea la care face referire programa școlară sau care sunt prevăzute explicit de lege
ETAPA 5	După caz, analizarea recomandărilor și revizuirea proiectelor de PȘ în cadrul grupurilor/subgrupurilor de lucru specializate
ETAPA 6	Analizarea proiectelor de PȘ revizuite de către structurile de specialitate ale CNCE și, după caz, ale Centrului Național de Învățământ Tehnologic și Tehnologic Dual, cu obținerea avizului tehnico-metodologic și a eventualelor recomandări de îmbunătățire
ETAPA 7	După caz, analizarea recomandărilor și revizuirea proiectelor de PȘ în cadrul grupurilor/subgrupurilor de lucru specializate și redactarea formei finale a proiectelor de PȘ
ETAPA 8	Acordarea avizului favorabil de către CNCE și, după caz, Centrul Național de Învățământ Tehnologic și Tehnologic Dual Întocmirea documentației de aprobare a proiectelor de PȘ
ETAPA 9	Punerea în transparență decizională a ordinului ministrului educației și cercetării de aprobare a proiectelor de PȘ, împreună cu anexele aferente
ETAPA 10	Finalizarea documentației și aprobarea PȘ prin ordin al ministrului educației și cercetării

Fișa de analiză a programelor școlare, în baza criteriilor/principiilor ce stau la baza elaborării curriculumului

CRITERII/PRINCIPII	DETALIERE CRITERIU	INDICATORI DE REALIZARE
Fundamentare teoretico-metodologică		
Principiul selecției și al ierarhizării domeniilor cunoașterii umane și ale culturii	Reflectarea, la nivelul componentelor programelor școlare, a profilului de formare al absolventului și a specificului domeniilor de cunoaștere din care sunt selectate disciplinele de studiu/modulele de pregătire	<ul style="list-style-type: none"> • Programele școlare definesc clar statutul disciplinei și contribuția sa la formarea absolventului • Programele școlare includ competențe generale și specifice relevante pentru domeniul de cunoaștere abordat • Conținuturile propuse sunt selectate în raport cu domeniul de cunoaștere, evitând supraîncărcarea informațională
Principiul compatibilizării cu tendințele naționale și europene din domeniul educației	Programele școlare sunt compatibile cu paradigmele educaționale promovate la nivel european, cu liniile de politică educațională asumate de România	<ul style="list-style-type: none"> • Programele școlare sunt corelate cu documente internaționale relevante (ex. Cadrul European al Calificărilor, documentele OECD, UNESCO) • Se asigură continuitatea în dezvoltarea competențelor-cheie europene • Programele școlare sunt aliniată la noile tendințe pedagogice internaționale (ex. abordări centrate pe competențe, evaluare formativă etc.)
Principiul corelării abordărilor disciplinare cu cele de tip multi-, pluri, inter- și transdisciplinar	<p>Corelări între elementele componente ale programelor școlare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - corelarea competențelor specifice cu exemple de activități de învățare, din perspectiva formării competențelor la elevi - corelarea dintre competențele specifice și conținuturile învățării - corelarea competențelor specifice cu sugestiile metodologice, din perspectiva orientării profesorilor în formarea competențelor la elevi, 	<ul style="list-style-type: none"> • Programele școlare includ exemple de activități de învățare care stimulează abordări inter- și transdisciplinare • Se propun conținuturi corelate cu alte discipline din cadrul aceleiași arii curriculare • Se oferă recomandări metodologice privind integrarea conținuturilor din perspective multiple

CRITERII/PRINCIPII	DETALIERE CRITERIU	INDICATORI DE REALIZARE
	și în proiectarea unui demers didactic adecvat elevilor și contextelor de învățare diferite	
Relevanță		
Principiul relevanței și racordării la social	Programele școlare să fie întemeiate pe documente actuale (de cercetare, de politici, de didactici etc.) și să fie structurate în raport cu intențiile formative ale disciplinei, din perspectiva profilului de formare	• Se include o secțiune de justificare a disciplinei din perspectiva socială, culturală și profesională
		• Conținuturile propuse sunt relevante pentru dezvoltarea competențelor necesare societății actuale și viitoare
		• Se propun exemple de activități aplicate, conectate la realitatea socială
Principiul corelării la particularitățile de vârstă ale elevilor	Stabilirea unui număr rațional de competențe generale și de competențe specifice pentru fiecare competență generală, în raport cu numărul de ore alocat disciplinei de studiu Structurarea unor competențe specifice cu un grad de complexitate adecvat vârstei	• Numărul competențelor specifice este adaptat la timpul alocat studiului disciplinei
		• Gradul de complexitate al competențelor specifice crește progresiv, respectând dezvoltarea cognitivă a elevilor
		• Activitățile de învățare și exemplele metodologice propuse sunt adecvate nivelului de dezvoltare intelectuală și emoțională al elevilor
Principiul echilibrului	Dezvoltarea tuturor dimensiunilor personalității umane	• Programele școlare asigură un echilibru între dimensiunea cognitivă, socială, emoțională și fizică a dezvoltării elevilor
		• Se promovează un raport echilibrat între învățarea teoretică și aplicativă
		• Se oferă sugestii de activități care să stimuleze atât gândirea critică, cât și creativitatea și colaborarea
Principiul egalității șanselor	Asigurarea unui sistem de condiții echivalente privind accesul, derularea și recunoașterea studiilor, inclusiv același set de competențe la nivelul întregii cohorte școlare, pentru disciplinele obligatorii din trunchiul comun	• Programele școlare includ aceleași competențe specifice pentru toți elevii din trunchiul comun
		• Se oferă recomandări pentru adaptarea activităților de învățare astfel încât să răspundă nevoilor diferite ale elevilor, inclusiv celor cu cerințe educaționale speciale

CRITERII/PRINCIPII	DETALIERE CRITERIU	INDICATORI DE REALIZARE
		<ul style="list-style-type: none"> • Se promovează strategii de evaluare echitabile, care să asigure acces egal la progres și succes școlar
Funcționalitate		
Principiul flexibilizării/ individualizării și descentralizării curriculumului	<p>Asigurarea premiselor pentru aplicarea contextualizată a programelor școlare și pentru proiectarea unor parcursuri de învățare personalizate; acest lucru este legat și de posibilitatea dată cadrelor didactice de a utiliza activitățile de învățare recomandate de programele școlare, de a le modifica sau de a propune alte activități de învățare care vizează elevi cu niveluri diferite de performanță – elevi cu ritm înalt de învățare, elevi care au nevoie de învățare remedială, elevi cu risc de abandon etc.</p> <p>Vizează elaborarea programelor școlare pentru discipline opționale care susțin nevoi și interese specifice de învățare ale elevilor</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Se propun sugestii metodologice care permit adaptarea curriculumului la nevoile elevilor • Se oferă exemple de activități diferențiate pentru elevi cu ritmuri diferite de învățare
Principiul coerenței pe verticală și pe orizontală	<p>Corelarea pe verticală, care vizează, la nivelul fiecărei discipline de studiu, elaborarea competențelor generale și a celor specifice Acestea se raportează la profilul de formare al absolventului și constituie etape formative superioare de la un nivel de învățământ la altul; elaborarea competențelor specifice în progresie de la un an de studiu la altul; corelarea pe orizontală, care vizează: corelarea competențelor generale ale unei discipline cu cele ale altor discipline de studiu din aceeași arie curriculară; propunerea de competențe specifice distincte, care nu se repetă sub forme diferite</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Programele școlare asigură continuitatea și progresia competențelor specifice de la un an de studiu la altul • Se evită suprapunerile și redundanțele în conținuturi printr-o repartizare coerentă în programele școlare • Se propun conexiuni între competențele generale ale unei discipline și cele ale altor discipline din aceeași arie curriculară

CRITERII/PRINCIPII	DETALIERE CRTERIU	INDICATORI DE REALIZARE
Condiții de implementare		
Principiul adecvării la contextul socio-economic, cultural și educațional	Sunt realizabile din punctul de vedere al implementării	<ul style="list-style-type: none"> • Se iau în considerare resursele umane, materiale și financiare necesare implementării programelor (după caz) • Se propun strategii de implementare fezabile, inclusiv aspecte care privesc formarea profesorilor

PROFEC

Raportul de analiză a programelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, în baza criteriilor de calitate

Componente ale programei școlare	Criteriu	Indicatori de realizare	Întrebări evaluative
Notă de prezentare	Relevanța	Reprezentativitatea prezentării ofertei curriculare	• Este precizat statutul disciplinei de studiu în planul-cadru? Sunt menționate alocări orare aferente disciplinei de studiu?
			• Sunt relevate documente (de politici, de cercetare etc.) care susțin/întemeiază studiul disciplinei respective (la nivel internațional, național)?
			• Se evidențiază care este contribuția disciplinei la învățarea elevului?
	Pertinența	Relația adecvată cu profilul de formare	• Este o legătură nemijlocită între intențiile formative ale disciplinei și profilul de formare al absolventului?
			• Sunt prezentate sintetic recomandări semnificative din punctul de vedere al finalităților studierii disciplinei respective (aspectele de inovație etc.)?
	Coerența	Claritatea prezentării structurii programei școlare	• Este precizată structura programei școlare și semnificația principalilor termeni utilizați?
Claritatea conceptuală			
Competențe generale	Relevanța	Reprezentativitatea competențelor generale în relație cu profilul de formare al absolventului	• Competențele generale reflectă profilul de formare al absolventului?
		Reprezentativitatea competențelor generale în relație cu domeniul de referință	• Competențele generale reflectă în mod adecvat specificul domeniului care fundamentează disciplina de studiu?
		Reprezentativitatea competențelor generale în relație	• Competențele generale ale disciplinei sunt corelate cu cele ale altor discipline de studiu din aceeași arie curriculară?

		cu alte discipline de studiu din aria curriculară	
	Pertinența	Numărul rațional al competențelor generale	<ul style="list-style-type: none"> Ce număr de competențe generale este stabilit? Este acest număr rațional în raport cu numărul de ore alocat disciplinei?
	Coerența	Continuitatea competențelor generale de la un nivel de învățământ la altul	<ul style="list-style-type: none"> Reprezintă competențele generale o etapă formativă superioară în raport cu competențele generale dezvoltate pentru nivelul de învățământ anterior (dacă este cazul)?
Competențe specifice și exemple de activități de învățare	Competențe specifice		
	Relevanța	Reprezentativitatea competențelor specifice în relație cu domeniul de studiu	<ul style="list-style-type: none"> Ansamblul competențelor specifice oferă posibilitatea manifestării unui comportament cognitiv și atitudinal specific domeniului de studiu?
		Reprezentativitatea competențelor specifice în relație cu abordările pluri-, multi- și interdisciplinare	<ul style="list-style-type: none"> Ansamblul competențelor specifice oferă deschideri pluri-, multi- și interdisciplinare?
	Pertinența	Derivarea adecvată a competențelor specifice	<ul style="list-style-type: none"> Sunt competențele specifice derivate din competențele generale?
		Numărul rațional al competențelor specifice	<ul style="list-style-type: none"> Ce număr de competențe specifice este stabilit pentru fiecare competență generală? Este acest număr rațional în raport cu numărul de ore alocat disciplinei? Este acest număr adecvat în raport cu efortul de interiorizare pe care îl depune elevul într-un an de studiu?
		Adecvarea competențelor specifice la vârsta elevului	<ul style="list-style-type: none"> Sunt competențele specifice adecvate la nivelul de dezvoltare pe care îl are elevul?
	Coerența	Formularea coerentă a competențelor specifice	<ul style="list-style-type: none"> Sunt adecvate verbele utilizate în formularea competențelor specifice? (sunt acestea acționale, evaluabile?) Sunt enunțurile competențelor specifice clare din perspectiva proiectării demersului didactic și a evaluării performanței?
		Coerența verticală și orizontală a competențelor specifice	<ul style="list-style-type: none"> Este asigurată progresia competențelor specifice de la un an de studiu la altul?

			<ul style="list-style-type: none"> Sunt formulate competențe specifice distincte? În cazul în care se repetă (sub forme diferite), ați identificat formulările care trebuie să fie eliminate?
Exemple de activități de învățare			
	Relevanța	Reprezentativitatea activităților de învățare în relație cu competențele specifice și cu organizarea demersului didactic	<ul style="list-style-type: none"> Sunt activitățile de învățare relevante pentru competența specifică pe care o vizează? Activitățile de învățare susțin deschiderile pluri-, multi- și interdisciplinare propuse prin competențele specifice?
			<ul style="list-style-type: none"> Ansamblul activităților de învățare oferă suficiente surse de inspirație pentru profesori/autori de manuale în vederea organizării unui demers didactic eficient?
			<ul style="list-style-type: none"> Vizează activitatea elevului (nu a profesorului)? Sunt acestea specifice demersului de învățare parcurs de elev pentru dezvoltarea competenței specifice vizate (sunt contextualizate, nu se rezumă la enumerare de metode etc.)?
			<ul style="list-style-type: none"> Activitățile de învățare prevăzute fac referiri explicite la diferențele individuale ale elevilor?
			<ul style="list-style-type: none"> Activitățile de învățare susțin deschiderile pluri-, multi- și interdisciplinare propuse prin competențele specifice?
Pertinența	Numărul adecvat al activităților de învățare	<ul style="list-style-type: none"> Sunt cel puțin două activități de învățare pentru fiecare competență specifică? 	
		Adecvarea activităților de învățare la vârsta elevului	<ul style="list-style-type: none"> Valorifică experiența, contextele de învățare formală, nonformală și informală specifice vârstei elevului?
		Stimularea unei participări active	<ul style="list-style-type: none"> Sunt stimulative pentru participarea elevilor?
Conținuturi	Relevanța	Rigoarea științifică, relevanța culturală, relevanța practică și actualitatea conținuturilor	<ul style="list-style-type: none"> Reprezintă decupaje didactice relevante pentru domeniul de studiu respectiv? Sunt corelate cu tendințele actuale ale domeniului? Sunt utile, aplicabile în diferite contexte de învățare, adecvate la contextul actual?

			<ul style="list-style-type: none"> • Selecția conținuturilor ține seama de concluziile evaluărilor naționale/internaționale sau ale unor studii evaluative cu relevanță pentru domeniul de studiu (dacă este cazul)?
	Aplicabilitatea	Accesibilitatea conținuturilor	<ul style="list-style-type: none"> • Sunt conținuturile organizate pentru a fi accesibile elevilor? Se corelează cu interesele de cunoaștere ale elevilor?
			<ul style="list-style-type: none"> • Sunt adecvate vârstei elevilor?
	Pertinența	Selectarea adecvată a conținuturilor/ cunoștințelor pentru formarea competențelor specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Reprezintă baza de operare (mijloacele informaționale) prin care se structurează competențele specifice?
<ul style="list-style-type: none"> • Sunt necesare pentru dezvoltarea competențelor specifice la nivelul fiecărui an de studiu? 			
Coerența	Coerența verticală și orizontală a conținuturilor	<ul style="list-style-type: none"> • Este asigurată coerența conținuturilor la nivelul disciplinei și în relație cu elementele de conținut propuse de alte discipline de studiu? 	
Sugestii metodologice	Relevanță	Promovarea învățării active prin adoptarea unei metodologii didactice moderne	<ul style="list-style-type: none"> • Oferă repere suficient de clare pentru o învățare centrată, în mod real, pe elev?
		Reprezentativitatea abordărilor metodologice pentru demersul didactic	<ul style="list-style-type: none"> • Asigură explicații pentru ca elevii să fie participanți activi în propria învățare (exemple de strategii, metode etc.)?
		Claritatea elementelor de evaluare pentru învățare	<ul style="list-style-type: none"> • Oferă repere pentru proiectarea demersului didactic? • Asigură clarificări pentru elementele de noutate ale programei?
	Pertinența	Tratarea diferențiată a elevilor	<ul style="list-style-type: none"> • Includ referiri la modul de realizare a evaluării continue, formative? Includ exemple de instrumente specifice de evaluare (modalități de organizare și evaluare a proiectelor, exemple de piese pentru portofoliu, exemple de enunțuri de autoevaluare în diverse contexte etc.)?
			<ul style="list-style-type: none"> • Fac trimitere la o diversitate de contexte de învățare care vizează elevi cu niveluri diferite de performanță (elevi cu ritm înalt de învățare, elevi care au nevoie de învățare remedială, elevi în risc de abandon etc.)?

Structura programelor școlare pentru disciplinele obligatorii din învățământul primar, gimnazial și liceal

Secțiunea I	Notă de prezentare	
Secțiunea II	Competențe generale	
Secțiunea III	Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
Secțiunea IV	Conținuturi	
Secțiunea V	Sugestii metodologice	

Nota de prezentare include:

- precizări privind statutul disciplinei/modul de studiu și alocările orare aferente potrivit planului-cadru de învățământ
- trimiteri la documente relevante care susțin/întemeiază studiul disciplinei respective
- recomandări considerate semnificative din punctul de vedere al achizițiilor finale dobândite de elev prin studierea disciplinei respective, al contribuției disciplinei la profilul de formare structurat pe baza competențelor-cheie
- trăsături definitorii ale ofertei, aspecte privind noutatea abordării
- prezentarea structurii programei școlare și a semnificației principalilor termeni utilizați

Competențele generale:

- sunt definite la nivelul fiecărei discipline/modul
- se formează pe parcursul studierii disciplinei, în cadrul fiecărei etape de școlarizare/fiecărui nivel de învățământ
- sunt elaborate plecând de la profilul de formare al absolventului
- au un dublu rol:
 - reflectă contribuția disciplinei la profilul de formare al absolventului și, prin aceasta, la dezvoltarea competențelor-cheie;
 - structurează disciplina din perspectiva profilului de formare (ceea ce înseamnă limitarea la ceea ce este cu adevărat relevant, necesar și util prin raportare la profilul de formare)
- au caracter obligatoriu și se urmărește fi formate/dezvoltate la elevi în ansamblul procesului de predare-învățare-evaluare de la nivelul disciplinei/modulului
- au un grad ridicat de generalitate și de complexitate
- evidențiază achizițiile finale ale elevului în urma studierii disciplinei/modulului
- orientează demersul didactic pe parcursul învățării disciplinei

Competențele specifice și exemplele de activități de învățare:

Competențele specifice:

- reprezintă etape în dobândirea competențelor generale (de regulă, fiind formate pe parcursul unui an școlar)
- sunt derivate din competențele generale, având în vedere o diferențiere fină a etapelor unui proces de învățare
- au la bază formulări care trebuie să pună în evidență progresia acestora de la un an de studiu la altul pentru a forma competența generală
- nu pot avea formulări identice pentru ani de studiu diferiți
- au caracter obligatoriu și se urmărește să fie formate/dezvoltate la elevi în diferite etape determinate ale procesului de predare-învățare-evaluare de la nivelul disciplinei/modulului
- sunt măsurabile și permit asocierea lor cu standardele naționale de evaluare

Activitățile de învățare:

- sunt în relație directă cu competențele specifice
- reprezintă contexte în care sunt formate, exersate, consolidate, competențele specifice
- constituie sarcini de lucru prin care se formează și se dezvoltă competențele specifice la elevi
- au caracter de recomandare și de orientare pentru profesori, în sensul în care aceștia au libertatea de a utiliza exemplele de activități de învățare propuse în programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât să asigure un demers didactic adecvat situației concrete de la clasă.
- permit proiectarea unor parcursuri de învățare individualizate, personalizate, urmărind modalități concrete de îndeplinire, prin caracterul lor de exemplificare

Conținuturi ale învățării:

- sunt organizate pe domenii/subdomenii/teme
- sunt înțelese ca fiind o componentă a competențelor și mijloace informaționale și procedurale prin care se urmărește formarea competențelor la elevi, reprezentând achiziții de bază ale cunoașterii
- prin care se urmărește formarea competențelor elevilor
- au rol de organizator al întregului conținut curricular al programelor
- implică accent pus, în egală măsură, pe toate componentele competenței (a ști, a ști să faci, a te raporta într-un anumit fel la ceea ce constituie obiect al învățării)
- demersul de stabilirea acestora nu este independent de competențe, ci este în relație cu competențele specifice.

Sugestiile metodologice:

- au rol în orientarea cadrului didactic în utilizarea programei școlare pentru proiectarea demersului didactic și pentru realizarea activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei, cu particularitățile de vârstă ale elevilor și cu respectarea diversității
- exemplifică modul în care disciplina contribuie la formarea profilului absolventului, atât din perspectiva competențelor-cheie, cât și din perspectiva atributelor prioritare
- includ:
 - recomandări privind desfășurarea efectivă a procesului de predare-învățare- evaluare centrat pe formarea de competențe
 - exemple de strategii didactice care contribuie predominant la realizarea competențelor
 - exemple de abordare interdisciplinară, integrată
 - exemple de adaptare a programei pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, pentru elevii supradotați/cu aptitudini sau privind transpunerea procesului în mediul online/cu sprijinul noilor tehnologii
 - repere privind evaluarea învățării:
 - ✓ prin raportare la competențele specifice urmărite
 - ✓ prin utilizarea a diferite forme, metode și instrumente de evaluare
 - ✓ cu accent pe utilizarea preponderentă a evaluării continue, formative ca suport al centrării procesului pe elev/pe dobândirea de competențe
 - ✓ din perspectiva elevului, optimizarea învățării poate fi susținută atât prin implicarea activă în învățare, cât și în evaluarea învățării (prin autoevaluare și inter-evaluare).
 - ✓ din perspectiva profesorului, evaluarea formativă are rol de îmbunătățire a activității didactice, datorită funcției reglatoare pe care o are această formă de evaluare
- formularea trebuie să vizeze specificul disciplinei de studiu și nu trebuie să se rezume la recomandări generale care se potrivesc oricărei discipline, asigurând astfel utilitatea acestei secțiuni pentru aplicarea programelor școlare